

EDITORIAL

Pasistang terorismo sa rehimeng US-Marcos sa takuban sa nasudnong seguridad

Labaw pang paggrabe sa pasistang terorismo sa estado, pagyukbo sa imperyalismong US ug pagsumpo sa mga pwersang patriyotiko ug demokratiko ang gitakdang direksyon sa bag-ong gipagula nga "palisiya sa nasudnong seguridad" (NSP o National Security Policy) sa rehimeng US-Marcos. Ginapailalum niini ang tanang aspeto sa katilingban—gikan sa ekonomiya ngadto sa kinaiyahan—sa gambalay sa "nasudnong seguridad" nga labaw pang nagpadaku sa papel sa militar ug mga upisyal sa seguridad sa pagpadagan sa estado.

Haw-ang ug mini ang garbosong deklarasyon sa NSP nga "lig-on, haruhay ug malinawong kinabuhi", "nasudnong kaugalingnan," "teritoryal nga integridad" ug "kalinaw." Ang tinuod labaw nga ginapahugot sa mga palisiya ug lakang ni Marcos ang langyawng kontrol sa Pilipinas, gilubong ang nasud sa lanyawng pautang, ug gilumos ang katawhang Pilipino sa kalisud, kagutom ug pagpangdaugdaug.

Ginapagawas sa mga upisyal sa rehimeng Marcos nga girepresenta-

han sa NSP ang estratehikong pagbalhin sa prayoridad gikan sa seguridad pangsulod ngadto sa depensang panggawas. Apan ayha niini mahimong "itransisyon" ang kusog sa armadong pwersa sa Pilipinas sa seguridad panggawas, prayoridad niini ang labaw pang pagsumpo sa tanang pwersang ginailang hulga sa "pulitikanhong kalig-on" sa nagharang sistema.

Wala gikibhangan, ug gidugangan pa hinuon, ang kapinkun-kulang 150 ka batalyon tropang pang-

kombat sa AFP ug PNP ug nakadeploy sa lain-laing natarang gerilya sa tibuok nasud. Ginapatuman ang dagkung operasyong saywar, intelidyens ug pangkombat sa sulayng pulbuson ug pukanon ang mga yunit sa BHB. Kadungan niini ang paturagas nga pagpamomba gikan sa kahanginan ug pagpanganyon nga nagbutang sa kinabuhi sa mga sibilyan sa peligro ug nagaguba sa kinaiyahan.

Gatasan ka barangay ang langkub sa pipila ka libong armadong tropa sa AFP aron hatagan kuno og pangpublikong serbisyo ug proyektong pangpanginabuhian pinaagi sa National Task Force-Elcac. Ang tinuod, ang maong mga programang nga puno sa anomalya ug ginapangwartahan sa mga korap nga upisyal sa militar, parehong takuban lamang sa ginahimong malukpanong pagpangawkaw sa yuta sa mga mag-uuma ug minoryang katawhan.

"Prosesong pangkalinaw kaysa gyera" ang gusto kuno sa NSP apan walay gideklarang plano nga ipatuman ang negosasyong pangkalinaw sa NDFP aron sulbaron ang mga problema nga ugat sa gyerang sibil sa nasud ug kab-uton ang makatarunganon ug malungtarong kalinaw. Walay giusab sa kanhi nang malinglahong "lokalisadong panaghigot kali-

naw" nga walay laing tuyo gawas sa kampanyang pagpanumpo ug saywar sa porma sa kampanyang "surrender" ug "amnestiya."

Dayag nga gideklara ni Marcos sa NSP nga pakusgon sa iyang rehimen ang mga lakang aron sumpuon ang ginatawag niining "mga ligal nga prente sa CPP-NPA-NDFP" aron kuno "pugngan ang rekrutment, putlon ang suportang pangpinansya ug baturan ang propaganda." Ang ingon niining dayag nga paglambigit sa rebolusyonaryong armadong kalihukan ang gihimong rason sa pagpaniktik, pagpamig-ot ug bangis nga pagpanumpo sa mga organisasyong masa nga nagatunhay ilalum sa konstitusyon sa Republika ng Pilipinas.

Ang deklaradong tumong sa NSP nga maghatag og "seguridad sa operasyong pangnegosyo" siguradong pagagamiton usab aron labawng targeton ang mga unyon ug organisasyon sa mga mamumuo nga nakigbisog alang sa pagpataas sa suhulan ug regularisasyon sa trabaho, nga sukwahi sa palisiya sa baratong kusog pamuo nga gustong ipadayon ni Marcos isip pagsunod sa gusto sa mga langyawng dagkung kapitalistang tigpamuhunan.

Sa kabanikanhan, ginatarget sa kampanya sa pagpanumpo ang mga organisasyong masa sa mga mag-

uuma ug katawhang minorya nga nagabatok sa pagpangawka sa yuta, pagpalayas sa masa ug pagpanggun-ob sa kinaiyahan sa mga operasyon sa mga minahan, plantasyon, bisan mga proyektong pang-imprastruktura sa dagkung kapitalista sa "renewable energy," ekoturismo ug uban pa. Sukad nakalingkod sa gahum si Marcos, sunud-sunod ang mga kaso sa pagpatay, pagdagit, pagtortur ug uban pang pagpanghasi sa mga sibilyan tungod sa mga armadong gaway sa estado.

Target usab sa pagpamig-ot ug pagpanumpo ang mga organisasyon sa mga estudyante, magtutudlo, mamumuong panglawas, tawong-simbahan ug uban pang sektor nga aktibo sa pagpanalipud sa kaayuhan sa ilang sektor ug interes sa katawhan.

Padayon nga gisulsulan ug giarmasan sa imperyalismong US ang AFP sa armadong pagpanumpo batok sa tanang patriyotiko ug demokratikong pwersa sa katawhan. Sigon kini sa tinguha sa US nga magamit ang mga personel sa AFP isip pangdugang nga pwersa sa pagpanghagit niini og armadong kaguliyang batok sa karibal niining imperyalistang China.

Dakung bakak ang ginasulti ni Marcos sa NSP nga pagpanalipud sa

teritoryo sa nasud samtang ginatugyan niini ang lapad nga kayutaan sa Pilipinas sa kontrol sa militar sa US. Ang nagkadakung presensya sa US "pangpugong" kuno sa interbensyon sa China. Ang tinuod, ang nagkadakung presensya sa mahagitong armadong pwersa sa US sa kayutaan ug kadagatan sa Pilipinas ang nahimong hinungdan sa China nga sudlon ug sakupon ang nagkadakung bahin sa teritoryong pangdagat sa nasud. Ilalum sa NSP, padayon nga nagkadaku ang peligrong maangin ang Pilipinas sa posibleng pag-ulbo sa inter-imperyalisang gyera sa China ug US.

Ginapagawas sa rehimeng US-Marcos nga "hapit nang mapildi" ang rebolusyonaryong armadong pakigbisog sa Bagong Hukbong Bayan ug dayag nga ginadeklarang usa na lang ang "aktibong gerilyang nataran," bisan og adlaw-adlaw kining gipanghimakak sa kaugalingong gibalitang mga armadong engkwentro sa lain-laing bahin sa nasud.

Ang tinuod, padayon nga migrabe ang armadong panagbangi sa tibuok Pilipinas, ilabina atubangan sa kaylap nga mga kaso sa pagpangilog og yuta, kalisud ug pagkabangkrap sa masang mag-uuma sa kabanikanhan, ug sa ilang hugot nga tinguhang mag-arms ug manalipud batok sa pasistang estado. Sa suporta sa lapad nga masang mag-uuma ug katawhan, padayong naningkamot ang mga yunit sa BHB, sekretong nakapalapad, subling nagpakusog, ug nangandam sa subling pagbwelo.

Kinahanglang isalikway ug baturan sa katawhang Pilipino ang nagkagrabeng pasistang terorismo sa estado ilalum sa rehimeng Marcos ug sa "palisiya sa nasudnong seguridad" niini nga dikta sa imperyalismong US. Kinahanglang doblehon ang kaisog ug kusganong ias dang ang tanang porma sa pakigbisog, ilabina ang armadong pakigbisog, aron padayon nga ias dang ang tinguha sa katawhan alang sa nasudnon ug katilingbanong paglingkawas.

AB

 <p>Bolyum LIV Ihap 16 Agosto 21, 2023</p> <p>Ang Ang Bayan ginapagawas sa pinulongang Pilipino, Bisaya, Iloco, Hiligaynon, Waray ug Ingles. Nagadawat ang Ang Bayan og mga kontribusyon sa porma sa mga artikulo ug balita. Ginaawhag usab ang mga tigbasa nga magpadangat og mga puna ug rekomendasyon sa pagpalambo sa atong mantalaan.</p>	<h2>Unod</h2> <p>Editorial: Pasistang terorismo sa rehimeng US-Marcos sa takuban sa nasudnong seguridad 1</p> <p>Pagpangulipas taliwala sa kawalay-hustisya 3</p> <p>Panaghiusa ug determinasyon 4</p> <p>9 ka armas, nakumpiska sa BHB sa Negros 5</p> <p>Kampo sa 2nd IB sa Masbate, gipalayas 5</p> <p>Treyning, gilunsad sa BHB-Western Samar 5</p> <p>Ang paghasa sa nasudnong minorya 6</p> <p>Sa mubong pagkasulti 7</p> <p>Kwarta sa Pilipinas, gigamit para sa EDCA sites 8</p> <p>Pagpakaadunahan sa pipila taliwala sa kalisud 9</p> <p>AFP, numero unong tiglapas sa IHL 10</p> <p>Mga Protesta 10</p>
<p>Ang Ang Bayan ginamantala duha ka hugna matag bulan sa Komite Sentral sa Partido Komunista ng Pilipinas</p>	
<p> ang.bayan@cpp.ph</p>	

Pagtabon sa kalapasan taliwala sa kalisud ug kawalay hustisya

Sukwahi sa kamatuuran ang deklarasyon ni Ursula von der Leyen, presidente sa European Union (EU), nga "maayo na" ang kahimtang sa tawhanong katungod sa Pilipinas ilalum ni Ferdinand Marcos Jr sa pagbisita niya sa nasud niadtong Hulyo.

Malipayong gisugat ni Marcos ang maong pamahayag nga misupor-ta sa walay-hunong nga pagpahumot ug pagpostura sa iyang rehimen. Ginapagawas niyang maayo ang kahimtang sa nasud bisan og walag too ang pagpamatay ug uban pang abuso sa gahum.

Dismayado ang National Democratic Front of the Philippines (NDFP) sa maong deklarasyon sa presidente sa EU. Usa kini ka "pagbali sa kamatuuran," matud ni Ka Louie Jalandoni, Chief International Representative sa NDFP.

Niadtong milabayng tuig lamang, giaprubahan sa European Parliament ang usa ka resolusyon aron iduso ang Gubyerno ng Republika ng Pilipinas nga ihunong ang *red-tagging* batok sa mga progresibong organisasyon ug indibidwal. Giduso usab niini ang paghimo og imbestigasyon sa mga kaso sa ekstrahudisyal nga pagpamatay ug pagsiguro nga manubag ang mga pulis ug pulitikong mapamatud-an nga adunay kalabutan sa mga krimen nga lapas sa internasyunal nga makitawhanong balaod ug mga tawhanong katungod.

Dugang niini, ginapahunong usab sa EU ang pulitikanhong pagpamig-ot kang Sen. Leila De Lima nga unum ka tuig nang gipriso sa gama-gamang kaso. Gipanawagan niini ang hinanali nga pagpagpagawas sa senadora ug pagpanubag sa mga nagpaluyo sa iyang arbitraryong detensyon.

Subay sa maong resolusyon, ang mga estadong myembro sa EU gibawalan nga maghatag og mga armas, teknolohiya sa paniktik, ug uban pang armas nga mamahimong

gamiton sa estado sa pagpanumpo.

Walay basihan nga kalit giusab ni von der Leyen ang unod sa resolusyon sa EU. Sa nakalap nga taho sa Ang Bayan, dili moubos sa 94,448 ang nahimong biktima sa paglapas sa tawhanong katungod sa unang tuig pa lang sa rehimen ng Marcos Jr. Kini gikan sa 954 ka insidente (o kapin duha ka kaso kada adlaw) nga mga paglapas sa tawhanong katungod sa tibuok nasud. Mikabat sa 104 ka indibidwal ang biktima sa pulitikanhong pagpamatay.

"Imbes nga tapuson ang kultura sa *red-tagging*...gipagrabe pa ni Marcos Jr ang kultura sa impunidad," matud ni Ka Louie. "Gitudlo niya ang bise presidente ug mga myembro sa gabinete sa mga yaweng pusisyon sa NTF-Elcac. Ginatukmod sa NTF-Elcac ang terorismo sa estado."

Giawhag usab ni Jalandoni nga palandungon sa EU ang baruganan niini atubangan sa pagpugong ni Marcos sa imbestigasyon sa International Criminal Court sa madugoong "gyera sa droga" sa kanhing rehimen ng Duterte, butang nga maghikaw sa gitinguhang hustisya sa liboan niining biktima.

Giila ni von der Leyen nga "maa-

yo na" ang kahimtang sa tawhanong katungod ilalum ni Marcos aron magtagag dalan ang paghan-ok og sobrang igbabaligya ug kapital sa EU sa takuban sa kasabutan sa "gawasnong patigayon." Sa partikular, ginagamit sa EU ang ginabanderang "green economy" aron maghulog og puhunan sa mga proyektong imprastruktura sa nasud ilalum sa programang "Global Gateway." Sa maong programa, pagapondohan sa EU ang pagtukod og mga proyektong imprastrukturang *digital*, pang-enerhiya ug transportasyon.

Sa pagbisita ni von der Leyen, naghatag siya og *grant* o ayudang nagkantidad og €466 milyon o ₱28.13 bilyon isip pampagana kang Marcos ug sa iyang mga upisyal. Iibuhi kini sa mga proyektong imprastruktura sa rehimen alang kuno sa *renewable energy*, pagpaubos sa paggamit sa mga plastik, ug pagdumala sa basura.

Sukad nga makalingkod si Marcos, mamatikdan ang pagdagsa sa mga langyawng kumpanyang namuhunan sa lain-laing proyektong "renewable energy," sa mga kumpanyang European.

Niadtong Hunyo, nagpahimangno na ang National Democratic Front-Ilocos batok sa maong mga proyekto nga makadaut sa kinaiyahan ug panginabuhian sa katawhan. Matud sa NDF-Ilocos, kaylap na ang pagpangilog og yuta ug pagpalayas sa mga mag-uuma ug nasudnong minorya sa kalasangan ug umahan nga target tukuran og mga proyektong *wind mill*, *solar power* ug uban pang proyekto. Nabalaka usab ang gagmayng mangingisda sa rehiyon nga mawad-an og pangisdaan sa planong pagtukod og proyektong *off-shore wind mill* sa Ilocos. AB

Koresponsal:

Kinabuhi ng gerilya: Panaghiusa ug determinasyon sa pag-ila sa kaugalingon ug usag usa

Adlaw-adlaw, giatubang sa mga Pulang manggugubat ang kinabuhi ug kamatayong pakigbisog. Aron mapatigbabawan ang mga pagsulay, importanteng maila sa matag myembro sa hukbong bayan ang ilang mga kaugalingon ug sa sama nilang manggugubat.

Sulod sa hukbong bayan, ginapanday ang taas nga panaghiusa ug determinasyon. Regular nga ginapahigayon ang mga pag-ases sa ilang mga gimbuhaton, lakip na ang pagpaambit sa ilang kinabuhi. Pinaagi niini, ginapunting ang mga paglambo sa mga kauban ug mga kinahanglan pang palambuon aron labaw pang makatampo sa rebolusyon. Nakakuha og pagtulun-an ug inspirasyon ang mga kauban sa kasinatian sa matag usa. Ang maong pamaagi ang nagpanday sa disiplina, panaghiusa ug determinasyon nga mosukol sa mga manggugubat ilalum sa Bagong Hukbong Bayan-Western Samar (Arnulfo Ortiz Command).

Ka JI, kadre militar

Talagsaong kalig-on ug baruganan sa paglihok ang gipakita ni kaubang JI sa iyang kapin duha ka dekadang paglihok sa hukbo. Nagsugod siyang naglihok atol sa Ikaduhang Bantugang Kalihukang Pagtul-id niadtong dekada 1990. Usa siya sa maayong nagpasiugda sa hustong linya sa Partido gikan sa kasaypanan ug disorientasyon sa isla sa Samar. Gikan sa hut-ong mag-uuma, paspas siyang milambo isip kadre sa Partido ug manggugubat. Nanguna sa gimbuhatong ekspansyon nga nakaabli og mga bag-ong nataran sa prubinsya. Nadakpan siya ug gipriso sa kaaway, apan nagpabilin siyang matitudanon sa Partido ug masa luyo sa mga pisikal ug mental nga tortyur. Sa iyang paggawas sa prisohan dihadhiha siyang mibalik sa hukbo dala ang mas lig-ong baruganan.

"Kung mamatay ko, mamatay,

apan hangtud buhi ko magpadayon kong maglihok ug magrebolusyon," panumpa ni Ka JI. Sa kasamtangan, nagabarog siyang kumander sa platoon ug nangulong kadre sa Partido. Nagsilbi siyang pananglitan sa bag-o ug mas batan-ong manggugubat sa pagdumala sa seguridad, pagorganisa ug pagpropaganda sa masa, ug bisan sa gimbuhatong pangkultura.

Ka Isang, inahang manggugubat

Kumportable ug haruhay nga kinabuhi ang gisakripisyo ni kaubang Isang dihang misampa siya sa hukbong bayan. Gikan sa hut-ong petiburges, usa ka tuig na lang makagradwar na siya sa kolehiyo sa kursong Psychology dihang magdesisyon siyang manimuyo uban sa masang mag-uuma sa kabanikanhan. Dinhi natibuok ang iyang desisyon nga mag-alagad sa interes sa kadaghanan ug hingpit nga talikdan ang ambisyon alang sa kaugalingon. Sa magtulo ka dekadang paglihok isip manggugubat, klase-klaseng sakripisyo ug kalisdanan na ang nasinati ni Ka Isang. Lakip dinhi ang pagbulag sa pamilya, taas ug tagdugay nga lakawan, kulang sa katulog ug kagutom. Imbes nga mawad-ag kadasig, ang maong mga sakripisyon labaw nga nagpalig-on kaniya aron hingpit nga itugyan ang katakus, kusog, ug kinabuhi sa rebolusyon.

Usa sa pinakadakung sakripisyon naatubang ni Ka Isang mao ang mapabulag sa iyang anak aron padayon nga ipatuman ang iyang mga responsibilidad. Luyo niini, wala siya nabalaka tungod kay ang iyang anak anaa sa pag-amuma sa iyang mga ginikanan nga nagasuporta sa iyang prinsipyo. Inspirasyon niya ang iyang anak ug uban pang mga anak sa pagsiguro sa usa ka bag-ong katilingban kung asa dili kinahanglan mabulag ang mga inahan sa ilang mga anak ug kung asa adunay tinuod nga kagawasan ug demokrasya alang sa tanan.

Ka Niño, mamumuong manggugubat

Gikan sa hut-ong semi-proletaryado, anad si kaubang Niño sa lain-laing trabaho sukad sa iyang pagkabata. Sa edad nga 12, nasinati niya ang grabeng pagpahimulos sa pabrika. Bugti sa ubos nga suhulan, iyang giabaga ang bug-at nga trabaho, sobra sa 8 oras nga pagtrabaho, ug peligrosong mga

Sundi sa panid 5

9 ka armas, nakumpiska sa BHB sa Negros

NAKUMPISKA SA MGA yunit sa Bagong Hukbong Bayan (BHB) sa isla sa Negros ang upat ka riple ug lima ka pistola sa duha ka taktikal nga opensiba sa milabayng duha ka semana. Nataho usab ang ambus sa BHB-Masbate batok sa mga CAFGU ug ahenteng militar.

Giambus sa BHB-Northern Negros ang kontra-insurhensiyang yunit sa Philippine National Police (PNP) nga nagpatrolya sa Sityo Calanugan, Barangay Minapasuk, Calatrava, Negros Occidental niadtong Agosto 9. Nasakmit kanila ang upat ka ripleng armas, usa ka .45 kalibreng pistola ug mga bala.

Napatay ang usa ka pulis ug nasamdan ang tulo pa sa ambus. Samtang, gisiguro sa hukbong bayan ang kaluwasan sa mga sibilyan nga sakay sa usa ka *canter truck* ug sakyang pang-reskyu nga nagsunod sa sakyang pangpatrolya sa pulis.

Sa Negros Oriental, nakumpiska sa BHB-Central Negros ang upat ka pistola gikan sa ahente sa militar nga si Pen-pen Fajardo sa Sityo Mora, Barangay Pinukawan, Vallehermoso niadtong Agosto 13. Si Fajardo iladong nakig-lambigitay ug nakigtinabangay sa mga sundalo. Daghan usab siyang kaso sa pagpangabuso ug pagpamig-ot sa mga residente, lakip ang walay puas nga pagpamusil sa komunidad.

Sa Masbate, nasamdan ang mga elemento sa CAFGU ug kauban nilang mga *vigilante* nga ahente sa militar sa ambus sa BHB sa Barangay Bonifacio, Uson, Masbate niadtong Agosto 9. Sakay sila sa usa ka *pick-up truck* dihang gipabusikaran sa mga Pulang manggugubat.

Kampo sa 2nd IB sa Masbate, gipalayas sa mga residente

GIPALAYAS SA MGA residente sa Sityo Bacolod, Barangay Bacolod, Milagros sa Masbate ang hedkwarters sa mga sundalo sa 2nd IB na nakabarog sa maong sityo human magreklamo batok dinhi.

Gipadangat nila ang ilang disgusto pinaagi sa pagtapok aron ipetisyon ang pagpalayas sa kampo militar. Matud nila, kini walay gihatag kanila kundili perwisyo sa panginabuhian ug kahadlok sa presensya sa mga sundalo, ilabina sa han-ay sa kabatan-onan.

Pugos nga gitukod sa batalyon ang kampo sa Barangay Panicijan sa Uson human nagdumili ang ubang barangay nga i-host ang maong kampo.

Treyning, gilunsad sa BHB-Western Samar

KAPIN 30 KA pulang manggugubat ug upisyal sa BHB sa Samar ang migradwar sa batakang kursong militar niadtong ikatulong semana sa Hulyo. Nalunsad ang maong pagbansay taliwala sa makanunayong operasyon sa militar sa erya.

Pukos niini ang piling mga topiko nga labing haum sa mga gimbuhatong pagaatubangon.

Milungtad og 12 ka adlaw ang pagbansay. Adunay gamayng salu-salo isip pagselebrar sa gradwasyon.

Nahimong yawe sa malampusong paglunsad sa pagbansay ang hugot ug mainitong suporta sa masa nga walay kapuul nga misuporta ug mitabang sa mga kauban.

Gikan sa panid 4

kundisyon sa trabaho. Tungod sa kalisud, adunay usa ka higayon nga napugos siyang mamaligya ug mogamit og droga. Niadtong magbaksyon sa prubinsya para mag-uma ug talikdan ang "kapit sa patalim" nga kinabuhi sa syudad, nakonektahan si Ka Niño sa Bagong Hukbong Bayan, gihatagan og mga pasiunang pagtuon kalabot sa katilingban ug rebolusyong Pilipino nga nahimong basihan sa iyang tibuok panahong paglihok isip manggugubat.

"Kung wala ko nahigmata sa dalan sa rebolusyon lagmit hingpit na kong nasaag, kundili man, napatay na sa tokhang," saysay ni Ka Niño. Nahimong dasig siya sa mga

pulitikanhong pagtuon ug pakigsandurot sa masa ug kauban aron mas labawng masabtan ang rebolusyon. Sa edad nga 23, mipapel na siya og mga responsibilidad isip iskward lider, giya sa pulitika, ug medik. Bisan og adunay dala-dalang impluwensya sa naandang kinabuhi sama sa pagkahambog sa lihoc ug pag-estorya, sa padayon nga pagremolda ug tabang sa mga kauban napatigbabawan ang mga burges nga aktitud. Nahimong bentaha niya sa pagpatuman sa mga gimbuhaton ug pagseguro sa kaayuhan sa masa ug mga kauban ang pagkamadeskarte nga natun-an niya sa lungsod.

Daghan sa mga manggugubat sa yunit nilang Ka JI, Ka Isang ug

Ka Niño mga batan-ong naggikan sa hut-ong mag-uuma nga nag-antus tungod sa kawad-on sa kaugalingong yuta, baratong suhulan sa pagtrabaho sa uma, ubos nga presyo sa mga produktong kopra ug humay, ug kawad-on sa mga katilingbanong serbisyo. Tungod niini, mas dali nilang masabtan nga bugtong sa hiniusa nilang pagpaaslang sa armadong pakigbisog makab-ot ang ilang mga katungod. Pipila kanila mga lider sa mga organisasyong masa ug upisyal sa barangay sa tagsa-tagsang baryo nga tungod sa kagustuhang panalipdan ang katungod ug kaayuhan sa ilang mga ginsakupan ang gipig-ot ug gihasi sa mga pasistang militar.

Koresponsal:

Ang pagbaid sa kahibalo ug kahanas sa nasudnong minorya sulod sa BHB

Patung-patong nga pagpangdaugdaug ug pagpahimulos ang ginaatubang sa mga nasudnong minorya ilalum sa semikolonyal ug semipiyudal nga katilingbanong sistema. Kulang sila sa edukasyon ug serbisyong panglawas tungod sa pagpasagad sa reaksyunaryong estado.

Imbes nga mga magtutudlo ug duktur, mga armadong sundalo ang ginapadala sa estado sa mga baryo sa minoryang katawhan aron sumpuon ang ilang katungod, ilabina ang katungod sa yutang kabilin. Gawas niini, ginapalisudlisud pa sila sa nagtunhay nga sobinismo ug diskriminasyon.

Ang nasinati nga kalisud ug pagpangdaugdaug ang nagpahigmata sa kabatan-onang minorya sama nilang Ka Lubid, Ka Ran ug Ka Jana. Kini ang nagdala kanila sa dalan sa demokratikong rebolusyon sa katawhan hangtud nga sila misampa sa Bagong Hukbong Bayan (BHB).

Pulang kumander

“Lisud man diay mangulo sa Hukbo. Daghan kaayo og kinahanglang hunahunaon ug himuon, apan dili ko kini atrasan. Sa atong mga kauban, tanan kayang himuon basta magtinabangay,” paambit ni Ka Lubid, bag-ong gitudlo nga kumander sa usa ka yunit sa BHB sa Mindoro. Malipayon niyang gidawat ang hagit unsaman ang kahimtang, tungod kay sukad sa iyang pagsampa sa BHB, nangandoy siyang mahimong Pulang kumander.

Giaturang sa yunit ni Ka Lubid sa miaging tuig ang subsub ug grabeng atake sa kaaway. Sa hugot nga paghupot sa disiplinang militar ug linyang masa, nagmalampuson ang yunit nga pakyason ang dautang plano sa mga pasista.

Bentahe ang pagkabisa ni Ka Lubid sa tereyn ug lalum nga paggunit sa kahimtang sa masa alang sa wastong maniobra sa yunit. Sa matag adunay kaaway sa duul, kalmado siya sa pag-andam aron mosukol.

Ayha nahimong kumander sa yunit, pipila ka tuig siyang nagbansay sa lain-laing tipo sa rebolusyonaryong gimbuhaton. Matud niya: “Gihatag na nako ang akong kinabuhi sa rebolusyon mao nang himuon nako ang tanan aron modaog kini.”

Artista sa katawhan

Usa ka batan-ong Dumagat nga puno sa kalagsik ug kahibalo si Ka Ran, upisyal pangkultura sa sangay sa Partido sa usa ka yunit sa BHB sa Quezon. Usa siya ka manunulat ug myembro sa Pulang Bandila, ang kulturang sangay sa BHB. Gina-pasiugdahan niya ang mga kultu-

ranhong aktibidad sa ilang yunit ug pagsulat ug mga tula ug drama.

Bata pa lang, nagpakita na og dedikasyon si Ka Ran sa pagsulat. Mahilig usab siyang maghimo og sulat alang sa iyang mga pamilya ug higala. Apan tungod kay pabalhin-balhin sila og balay ug kanunay gatago ang iyang pamilya, wala na siya nakahuman og elementarya.

Ayha misampa sa BHB, kaabag na si Ka Ran sa gimbuhatong propaganda-kultura sa ilang komunidad. Sulod sa rebolusyonaryong kalihukan, labaw nga nabaid ang iyang kahanas sa pagsulat ug uban pang talento. Gikan sa pagsulat og tula, misalmot siya sa pagmugna og mga pyesa sa awit-sayaw ug nagdirehe na usab sa mga drama.

“Gusto nakong ipakita sa arte ang kahusto sa pagpaasdang sa rebolusyon aron maawhag ang katawhan nga mosalmot sa gubat sa katawhan,” matud ni Ka Ran.

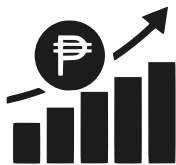
Duktur, dentista, akupangturista

Magarbhon si Ka Jana tungod kay sa tanang kabatan-onan sa ilang baryo, siya lang ang nakatungtong sa kolehiyo. Ang hangyo kaniya sa mga tigulang, mobalik sa ilang tribu aron didto magserbisyo.

Gituman ni Ka Jana ang tugon. Nakahuman siya sa kursong medikal, dili sa burgis nga eskwelahan, kundili sa Pulang eskwelahan sa BHB. Karon, tibuok panahon siyang nag-alagad isip duktur, dentista ug akupangturista sa sama niyang minorya ug katawhan sa eryang langkub sa ilang yunit.

“Daku ang potensyal ni Ka Jana sa gimbuhatong medikal. Maayo ang kontrol sa iyang kamot, gaan apan naigo ang mga punto sa akyu ug presiso sa pag-opera. Daku ang pagsalig sa mga pasyente kaniya,” matud ni Ka Maru, instruktur sa pagbansay medikal nilang Ka Jana. **AB**

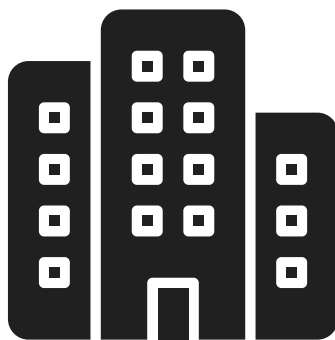

₱7/kilo

**abereyds nga gitaas sa presyo sa bugas
gikan sa ulahing semana sa Hulyo**

tungod sa gikabalak-ang kakulangan
ug manipulasyon sa presyo.

₱6.1T

ang igahing badyet
sa imprastruktura ni
Ferdinand Marcos Jr
alang sa Luzon,

kung asa daku ang mapadulong sa mga prubinsya sa Ilocos,
balwarte sa iyang pamilya.

4

**ka dagkung unyon ang nakawelga sa Los
Angeles City, California, US, niining Agosto
aron iduso ang makabuhi
nga suhulan ug seguridad
ug dignidad sa trabaho.**

Girepresentahan sa mga unyon ang mga
empleado sa syudad, mamumuo sa mga hotel
ug mga artista ug manunulat sa Hollywood.

83%

**ang giusbaw sa netong
kita sa Vista Land &
Lifescapes Inc ni
Manny Villar,**

gikan ₱3.2 bilyon sa tibuok 2022
ngadto sa ₱5.8 bilyon sa unang
katunga sa 2023. Ang maong
kumpanya ang nagatukod sa mga
subdibisyon ug sentro sa komersyo,
sagad sa mga yutang agrikultural
nga naigo sa kumbersyon.

₱600M-₱1.5B

**gigasto sa nag-unang mga kandidato sa
mga "influencer" sa social media
niadtong eleksyong 2022.**

Gikan sa: *Political Economy of Covert Influence Operations
in the 2022 Philippine Elections*

BRP Sierra Madre

ang guba ug gitaya nga barkong tinuyo nga giabanduna sa
Philippine Navy sa Ayungin Shoal niadtong 1999 aron
magsilbing *outpost* sa Philippine Marines ug simbolo sa
pagduso sa soberanya sa Pilipinas sa Spratly Islands.

1453%

**o gikan P25 milyon
niadtong 2021
ngadto sa P392
milyon niadtong 2022**

ang gitaas sa badyet
alng sa byahe pagawas
sa nasud sa Upisina sa
Presidente tungod sa
mga byahe ni Marcos Jr,
sa iyang pamilya ug
mga alipures sa iyang
unang 6 ka bulan sa
pwesto.

22

**proyektong
reklamasyon ang
giguspinde kuno ni
Marcos Jr human
magreklamo ang US
tungod nalambigit ang
usa ka kumpanyang
Chinese dinhi.**

Luyo niini, nagpadayon ang
dredging sa Manila Bay sa
bandang Cavite.

Kwarta sa Pilipinas, gigamit sa konstruksyon sa mga base militar sa US

Subsub ang konstruksyon ug pagbutang og mga base militar sa US nga gitawag nga mga "EDCA site," gamit ang pondo sa katawhang Pilipino ug mga suluguon niini sa Armed Forces of the Philippines. Niadtong milabayng semana, mismong si Defense Sec. Gilbert Teodoro ug AFP *chief* Romeo Brawner ang miadto sa Lal-lo, Cagayan, aron papaspan ang "upgrade" sa pang-sibilyan nga tugpahanan alang sa *refueling* sa mga eroplanong iggugubat sa US. Aron ipakita nga kini adunay kapuslanan sa Pilipinas, pagagamiton usab kuno kini sa mga eroplano sa AFP.

Sa Palawan, gipaspan na ang pagpalapad sa tugpahanan ug uban pang pasilidad militar sa Balabac Island gikan pa niadtong Marso 11. Bisan og pasilidad kini sa US, ang ₱174.62 milyong pondo nga ginagamit alang sa Balabac Military Runway nagkikan sa Department of Public Works and Highways (DPWH) ilalum sa programang TIKAS (Tatag Imprastruktura para sa Kapayapaan at Seguridad) Convergence Program niini.

Nahimutang ang isla sa Balabac Strait, nga ruta pareho sa mga barko sa US ug China ilang nabigasyon. Pagagamiton sa US ang tugpahanan ug ang tibuok isla aron tiktikan ang mga barko sa China nga moagi dinhi. Sa aktwal, dili lahi ang gamit sa US dinhi sa gamit sa China sa mga tugpahanang iligal nga ginatukod niini sa soberanong kadagatan sa Pilipinas.

Gawas sa tugpahanan, ginapondohan usab sa DPWH ang pagtukod og usa ka *command and control center* nga nagkantidad og ₱18.32 milyon. Ang DPWH usab ang nagapondo sa pagpalapad ug pagpalalum sa dungguan sa laing bahin sa isla aron dunguan sa dagkung *war ship* sa US. Gibanabanang mokabat sa \$5.5 milyon (₱308 milyon) ang kinahanglang gastuson alang dinhi. Sigon sa mga probisyon sa EDCA, kini nga mga pasilidad magpailalum sa ekstrateryal nga kontrol sa US, kung asa pwede lamang mosulod o inspeksyunon sa mga Pilipino ang pasilidad kung adu-

nay "pagtugot" ang US.

Sa Cebu, nagkikan usab sa TIKAS ang pondong ginagamit aron tukuron ang usa ka *hangar* (silunganan sa mga eroplano) sa Mactan-Benito Ebuena Air Base, usa sa unang lima nga "EDCA site." Gisugdan ang konstruksyon niadtong Agosto 11. Kadungan niini ang konstruksyon sa usa ka *fuel depot* sa maong *airbase* alang sa mga eroplanong iggugubat sa US. Nagkantidad ang proyekto og ₱111.29 milyon.

Sa miagi, ang programang TIKAS usab ang nagpondo sa konstruksyon sa mga *hangar* ug klase-klaseng bilding ug pasilidad sa Fort Magsaysay sa Nueva Ecija nga "EDCA site" usab.

Ang TIKAS Convergence Program nagatugot sa paggamit sa pondo sa DPWH alang sa pagtukod og mga imprastrukturang militar. Bugti niini ang "paggwardya" sa mga sun-

dalo sa mga proyektong konstruksyon sa DPWH sa mga "conflict-ridden" o lugar nga adunay armadong kaguliyang.

Gisugdan ang programa sa kanhing presidente Rodrigo Duterte isip kabahin sa pagtagbaw niya sa burukrasyang militar. Gipalungtad kini ni Ferdinand Marcos Jr niadtong Mayo. Lahi pa kini sa pondong "capital outlay" nga ginagamit alang sa pagtukod og mga bilding ug uban pang imprastruktura nga nakapailalum sa badyet sa departamento sa depensa.

Samtang, padayon ang pagpahigayon sa US og mga *war game* sa Pilipinas, gamit ang kayutaan, kahanginan ug kadagatan sa nasud. Nahuman niadtong Agosto 19 ang 6-ka-adlaw nga Pacific Airlift Rally 2023 nga gilunsad sa Clark Air Base sa Pampanga, Villamor Air Base sa Pasay City ug sa Ebuena Air Base sa Cebu. Misalmot dinhi ang 14 ka nasud.

Gihimong rason sa mga *war game* ang "humanitarian assistance" ug "disaster relief operations," bisan og wala kini kalabutan sa aktwal nga *relief operations* human sa mga katalagman sa daghang bahin sa nasud tungod sa grabeng pag-ulan, pagbaha ug kadaut nga dala sa Bagyong Egay ug hanging habagat.

Atol sa kalamidad, wala makita ang unsamang "maktawhanong operasyon" sa mga pwersang Amerikano nga anaa sa mga "EDCA site." Pakitang-tao lamang silang nanghatag og 1,200 *foodpack* ug 56 ka *solar panel* sa Fuga ug Calayan Islands sa Cagayan isip "tabang" sa mga biktima sa bagyo. Gihimo kini sa US human gimakmak sa gubernador sa prubinsya ang kawalay pagtagad sa US sa pag-antus sa mga Cagayanon tungod sa bagyo. AB

Paghakop og bahandi sa pipila taliwala sa pag-antus sa mayorya

Labaw pang naghakop og bahandi ang mga multi-bilyunaryong Pilipino taliwala sa pag-antus sa katawhan ug nagkahiktin nga ekonomiya. Niadtong Agosto 10, gimantala sa Forbes *magazine* ang listahan sa mga Pilipinong "dollar billionaire" (bilyunaryo sa kwartang dolyar) alang sa tuig 2023. Sa maong listahan, midaku og ₱493 bilyon ang giusang bahandi sa 50 ka labing adunahang Pilipino gikan ₱3.9 trilyon ngadto sa ₱4.44 trilyon.

Nag-una sa listahan ang managsuon Sy, sunod si Manny Villar, Enrique Razon, Ramon Ang, ug Tony Tan Caktiong ug iyang pamilya. Kini nga mga burgesya ug burukrata-kapitalista ang adunay pinakadagkung kumpanya sa Pilipinas nga naga-empleyo sa liboan ka mamumuo, nga kadaghanan mga kontraktwal.

Tulo kanila ang nagakontrol sa dagkung tradisyunal nga partido nga naglangkub sa mayorya sa Senado ug Ubos nga Kapunungan sa Kongreso. Kontrolado ni Villar ang Nacionalista Party, nga adunay nakalingkod nga upat ka senador ug 38 ka kongresista. Nakalingkod sa senado ang asawa mismo ni Villar nga si Cynthia Villar ug ilang anak nga si Mark Villar, samtang kongresista ang usa pa nilang anak nga si Camille Villar. Ginapangulohan usab ni Razon ang National Unity Party nga adunay 39 ka kongresista, samtang adunay lima ka senador ug 33 ka kongresista ang Nationalist People's Coalition, nga gitukod kanhi ni Eduardo Cojuangco Jr, ang namatay na nga amo ni Ramon Ang.

Kung itandi, kinahanglang magtrabaho ang usa ka mamumuong adunay minimum nga suhulan sa 2.4 milyon ka tuig aron tugbangan ang bahandi ni Villar.

Kung pahamtangan og 1% hangtud 3% "wealth tax" o buhis ang bahandi sa mga bilyunaryo, makunhuran lamang sila og ₱259.4 bilyon. Mabilin kanila ang ₱4.18 trilyon, nga mas daku pa gihapon kumpara sa ilang bahandi niadtong milabayng tuig.

Samtang, nataho sa usa ka sarbey niadtong Hulyo nga mitaas og 1.5 milyon ngadto sa 21.6 milyon

ang ihap sa pamilyang kabus ug anaa sa ganghaan sa kalisud (*poverty threshold*) sa tunga-tunga sa Hunyo 2022 ug Hunyo 2023. Ingonman, misaka ngadto sa 18.8 milyon o dugang nga 100,000 ang ihap sa mga pamilyang nahurot ang tinigum o wala nay kapasidad nga magtigum, gikan sa ikaduhang kwarto niadtong 2022 hangtud sa ikaduhang kwarto karong tuiga.

Misigpit ang lokal nga ekonomiya sulod sa tulo ka magkasunod nga kwarto. Matud sa Philippine Statistics Authority, mihinay ang paglambo sa *gross domestic product* (GDP) sa nasud niadtong Abril-Hunyo og 4.3%, mas ubos sa 6.4% sa milabayng kwarto ug 7.1% sa ulahing kwarto sa 2022.

Nahagba ang tanang mayor nga sektor, ilabina ang mga produktibong sektor sa agrikultura ug pagmanupaktura. Bugtong turismo ug pipila ka negosyo ang nagrehistro og paglambo sa ikaduhang kwarto. Wala nahitabo sa Pilipinas ang giilang "revenge spending" (o dinagkung paggasto human sa pandemya) ug mihagba pa hinuon ang *household consumption* (paggasta sa mga pamilya) gikan 8.5% sa unang kwarto ngadto 5.5% sa ikaduhang kwarto. Kini bunga sa implasyon, ug kawalay lakang sa rehimeng Marcos nga dugangan ang suhulan ug sweldo sa minilyong mamumuo ug empleyado, kainutilan nga magmugna og disentang mga trabaho ug sakwaton ang nahagba nga ekonomiya.

Padayon nga nagmahal ang presyo sa bugas, utan, isda ug lana niadtong Hulyo luyo sa gipanghinambog nga pag-ubos sa tantos sa implasyon ngadto sa 4.7%. Gidahum

2023 PINAKAADUNAHAN SA PILIPINAS

MANAGSUONG SY
\$14.4B ₱806.4B

MANNY VILLAR
\$9.7B ₱543.2B

ENRIQUE RAZON
\$8.1B ₱453.6B

RAMON ANG
\$3.4B ₱190.4B

TONY TAN CAKTIONG
\$3.2B ₱179.2B

PAMILYANG ABOITIZ
\$3.15B ₱176.4B

LANCE GOKONGWEI UG MGA IGSUON
\$3.0B ₱168.0B

ISIDRO CONSUNJI UG MGA IGSUON
\$2.9B ₱162.4B

JAIME ZOBEL DE AYALA UG PAMILYA
\$2.8B ₱156.8B

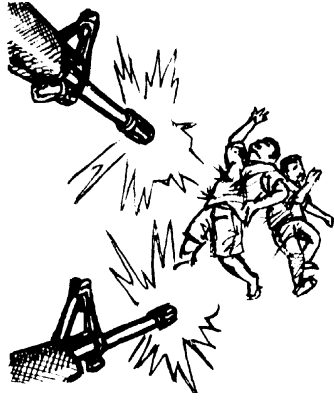
LUCIO TAN
\$2.6B ₱145.6B

Gikan sa: Forbes

nga subli kining mosipa karong Agosto human ang pagtaas sa singil sa LRT, *toll fee* ug sa sinemana nga pagsaka sa presyo sa lana. Padayon nga mosaka ang mga presyo niini atubangan sa manipulasyon sa monopolyong kumpanya sa lana sa suplay ug presyo, ingonman ang pabug-at nga mga buhis nga gipahamtog dinhi sa reaksyunaryong estado.

AFP, numero unong tiglapas sa IHL

Magkasunod nga kaso sa paglapas sa tawhanong katungod sa mga pwera sa Armed Forces of the Philippines (AFP) ang nataho sa Masbate, Isabela, Negros Occidental ug Oriental, ug Sultan Kudarat sa milabayng mga semana. Nahitabo kini taliwala sa pagdumdom niadtong Agosto 12 sa Kalibutanong Adlaw alang sa International Humanitarian Law (IHL).

Dugang ang maong mga kaso sa 954 paglapas sa rehimeng Marcos Jr sa unang tuig niini sa poder.

Sa Sultan Kudarat, gipatay sa 37th IB si Rowe Jhon Libot, boluntir nga magtutudlo sa eskwelahan sa mga Lumad, niadtong Hulyo 27 sa Kalamansig. Ginapaimbestigahan sa mga grupo sa tawhanong katungod ang pagpatay kang Libot nga giila nilang paglapas sa internasyunal nga makitawhanong balaod ug mga lagda sa gubat nga aplikable sa mga lugar nga adunay nagatunhay nga armadong panagbangi.

Sa Masbate, gidakop sa 96th IB ug 2nd IB niadtong Agosto 5 ang mga mag-uumang silang Nonoy ug Bongbong Francisco, ug Ome Malaque sa utlanan sa Barangay Bonifacio ug Simawa sa Uson.

Gidagit ug gikulata usab sa mga sundalo si Dante Dionan sa parehong lugar niadtong Agosto 6. Iligal usab nga giransak ang balay ug gikawatan si Letot Francisco sa Malappingan, Barangay Sawmill, Mobo. Niadtong Agosto 7, walay puas nga girakrakan ang usa ka wala pa nailang sibilyan sa Sityo Irong-irong sa utlanan ng Barangay Mabuhay, Sawmill ug Baang sa lungsod sa Mobo.

Sa Isabela, gipig-ot ug giinteroga sa mga sundalo sa 502nd IB-de ang balay ni Ka Reolita Rivera, usa ka tigulang nga lider mag-uuma, sa lungsod sa Angadanan niadtong Agosto 8. Ang lokal nga organisasyon ni Rivera kaabag sa Danggayan Cagayan Valley, nga rehiyonal nga organisasyon sa Kilusang Magbubukid ng Pilipinas.

Sa Negros Occidental, iligal nga giaresto sa 94th IB ang 60-anyos nga mag-uumang si Romeo Balsimo sa Sityo Cunalom, Barangay Carabalan, Himamaylan City niadtong Agosto 7. Gilambigit siya sa usa ka armadong aksyon sa BHB niadtong 2020 kasikbit nga lugar. Niadtong ulahing semana lamang sa Hulyo, gitortyur ug iligal nga gipriso sa mga sundalo ang iyang anak nga si Romeo Balsimo.

Sa Negros Oriental, wala pa gihapon milayas ang mga sundalo sa 62nd IB nga nagkampo sa elementary school sa Sityo Agulang, Barangay Villegas, Guihulngan City gikan pa niadtong Agosto 3. Okupado pa gihapon sa mga CAFGU sugod niadtong Agosto 5 ang Kambairan Elementary School sa Barangay Trinidad, Guihulngan City. Makanunayon usab ang walay puas nilang pagpangransak sa mga balay sa mga residente.

Samtang, pipila ka hugna na nga nagpabuto ang dili kilalang mga indibidwal sa gawas sa balay sa lider mag-uuma nga si Alvin Dimaracut sa Tarlac niadtong Agosto 6. Si Dimaracut ang bag-ong lider sa Makisama-Tinang nga nagduso sa hinanali nga pag-apud-apud sa yuta sa mga benepisyaryo sa reporma sa yuta sa Hacienda Tinang sa Concepcion, Tarlac.

AB

Dugang-sweldo, duso sa mga empleyado.

Nagtapok ang mga empleyado sa guberno gikan sa mga departamento sa edukasyon, panglawas ug uban pang ahensya atubangan sa Kongreso niadtong Agosto 10 aron iduso ang dugang nga badyet alang kanila samtang ginadungog sa House Committee on Appropriations ang sugyot nga ₱5.768 trilyong nasudnong badyet sa rehimeng Marcos Jr alang sa 2024.

Petisyon alang sa dugang-suhulan sa Rehiyon 4-A ug 7.

Nagtapok ang mga mamumuo ilalum sa Workers' Initiative for Wage Increase-ST sa RWB 4-A sa Batangas City niadtong Agosto 7 aron ipanghingusog nga ipataas ngadto sa ₱750/adlaw ang minimum nga suhulan sa rehiyon. Samtang, nagpiket atubangan sa DOLE-7 sa Cebu City niadtong Agosto 9 ang mga mamumuo ilalum sa AMA-Sugbo-KMU kadungan sa pagsumite nila sa petisyon alang sa ₱100/adlaw nga dugang-suhulan sa tibuok Rehiyon 7.

Kontra-mina sa Samar. Nagmartsa niadtong Agosto 7 sa sentro sa Borongan City, Eastern Samar ang kapin 2,000 ka residente gikan sa lain-laing bahin sa Samar aron ipanawagan ang pagpahunong sa magun-ubong proyektong mina sa isla sa Homonhon ug Manicani ug uban pang bahin sa isla.

First day fight! Gisugat og protesta sa mga estudyante sa University of Sto. Tomas (UST) ang unang adlaw sa ilang klase niadtong Agosto 9 atubangan mismo sa ilang unibersidad aron ipanawagan ang pagpanalipud sa katungod sa edukasyon sa mga kabatan-onan ug pagpabasura sa 6% pagtaas sa ilang matrikula ug lain pang balayrunon.

Sukol, UP. Nagmartsa ang mga lider kabatan-onan gikan sa lain-laing kampus sa University of the Philippines nga delegado sa General Assembly Student Councils niadtong Agosto 16 atubangan sa kampus sa UP Mindanao aron ipanawagan ang dugang nga badyet sa mga pangpublikong unibersidad ug kundenahon ang pagpamig-ot nga nasinati sa mga estudyante sa kamot sa mga ahente sa estado lakip ang gihimo kanila sa mga kapulisan padulong sa orihinal nga lugar nga tapukanan nila sa Freedom Park sa Davao.